

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

December 2024

Ključni poudarki¹

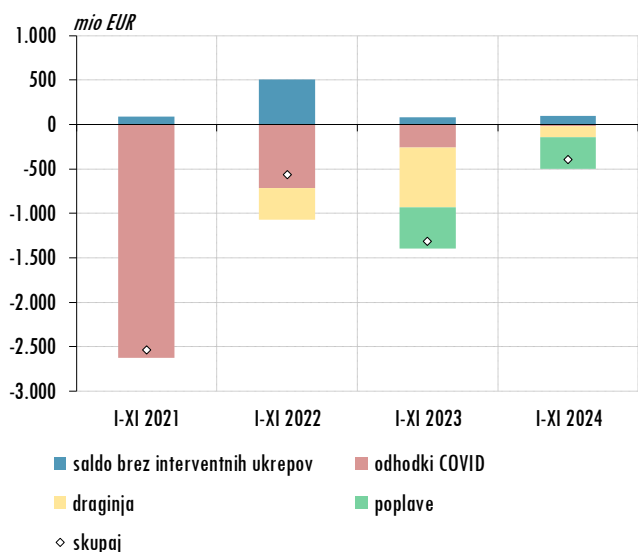
- Primanjkljaj državnega proračuna je po predhodnih podatkih v enajstih mesecih letošnjega leta znašal -396 mio EUR, kar je slaba tretjina primanjkljaja v enakem obdobju lani. Po zadnji razpoložljivi oceni ministrstva za finance naj bi primanjkljaj ob koncu leta znašal -1.407 mio EUR, tako da naj bi primanjkljaj v decembru znašal kar -1 mrd EUR.
- Saldo brez upoštevanja neposrednega učinka interventnih ukrepov je izkazal presežek v višini 100 mio EUR, kar je podobno kot v enakem obdobju lani (80 mio EUR). Skupni odhodki za interventne ukrepe so znašali 496 mio EUR in so predstavljali le štiri desetine obsega ukrepov v enakem obdobju lani. Po zadnji razpoložljivi oceni ministrstva za finance je za letos predvidenih 713 mio EUR odhodkov za interventne ukrepe (brez upoštevanja Sklada za obnovo).
- Rast »očiščenih« odhodkov (brez interventnih ukrepov) je znašala 9,3 % in se je okrepila v primerjavi z enakim obdobjem lani (7,2 %). Letošnja rast je v največji meri posledica visoke rasti vplačil v proračunske sklade, zlasti v novo ustanovljen Sklad za obnovo, ter transfera v ZPIZ zaradi visoke redne uskladitve pokojnin.
- Evropska komisija je, enako kot Fiskalni svet, ocenila, da srednjeročni fiskalno strukturni Načrt za obdobje 2025-2028 formalno ustreza zahtevam evropske zakonodaje. Ob tem tudi Evropska komisija opozarja na tveganja, da bo dejanska rast neto izdatkov višja od zahtevane oziroma dovoljene kot posledica sprememb plačnega sistema v javnem sektorju, uvedbe sistema dolgotrajne oskrbe, reforme zdravstvenega sistema in odstopanj od načrtov pri izvedbi večjih investicijskih projektov. Da bi lahko bila rast neto izdatkov občutno višja od zahtevane, nakazuje tudi sprejeta sprememba državnega proračuna za leto 2025, ki predvideva rast porabe brez interventnih ukrepov za 12,3 %. Po Načrtu bi lahko rast neto izdatkov celotnega sektorja država v letu 2025 znašala največ 5,6 %.

¹ Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 3. 12. 2024.

Državni proračun januar-november 2024²

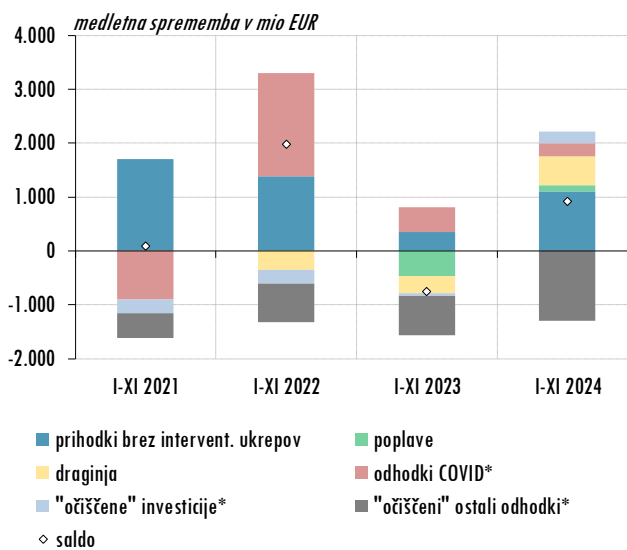
- Državni proračun je imel po predhodnih podatkih do konca novembra primanjkljaj (-396 mio EUR), brez upoštevanja neposrednega učinka interventnih ukrepov pa presežek 100 mio EUR.
- Rast »očiščenih« prihodkov (brez interventnih ukrepov) je bila v enajstih mesecih letos (9,4 %) precej višja kot v enakem obdobju lani (3,1 %). Letos k rasti največ prispevajo višji prihodki od davka na dohodek pravnih oseb. To je posledica visokega poročuna obveznosti za lani in povišane davčne stopnje v povezavi s sanacijo po poplavah. Vidnejši je tudi prispevek prihodkov od dohodnine zaradi nadaljnje visoke rasti sredstev za zaposlene ter deloma tudi neuskladitve dohodninskih razredov in splošne olajšave z inflacijo. Medletno višji so tudi

Slika 1: Saldo državnega proračuna

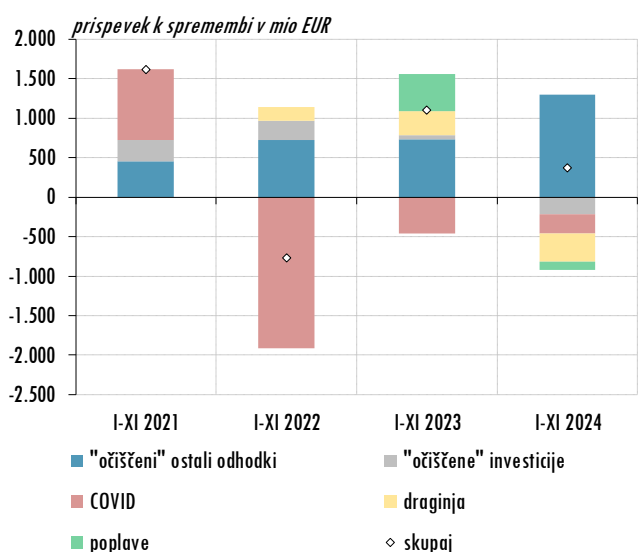
Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Dejavniki spremembe salda državnega proračuna

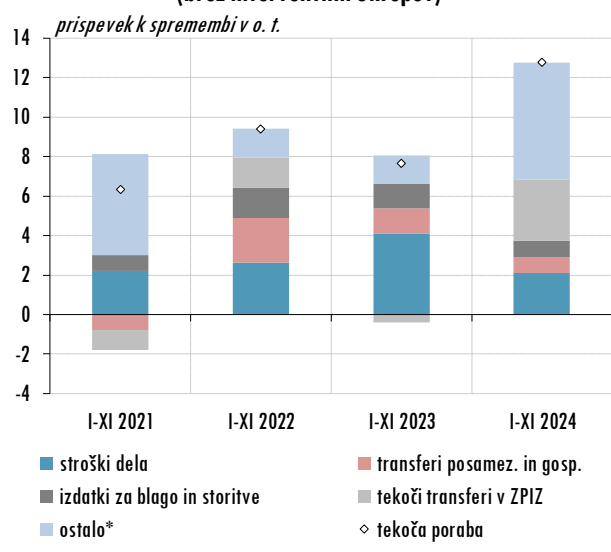
Vir: MF, preračuni FS. *pozitivni predznak pomeni znižanje, negativni povišanje.

Slika 3: Dejavniki spremembe odhodkov državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 4: Dejavniki spremembe tekoče porabe (brez interventnih ukrepov)

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *subvencije, plačila sredstev v proračun EU, tekoči transferi v ZZS, drugi odhodki.

² Komentar realizacije državnega proračuna se nanaša na dnevne podatke, razpoložljive na <https://proracun.gov.si/Public/BudgetCurrent>

nedavčni prihodki, rast katerih bi bila nižja brez dobička SDH, ki je bil vplačan v Sklad za obnovo. Upočasnila se je rast prihodkov od DDV, prihodki od trošarin in EU sredstev³ pa so bili medletno nižji.

- Rast »očiščenih« odhodkov (brez interventnih ukrepov) je znašala 9,3 % in se je okrepila v primerjavi z enakim obdobjem lani (7,2 %). K letošnji rasti in njeni krepitvi glede na enako obdobje lani so največ prispevali transfer v ZPIZ zaradi visoke redne uskladitve pokojnin in visoka rast vplačil v proračunske sklade.⁴ K rasti so vidneje prispevali še medletno višji stroški dela (učinek delne uskladitve z lansko inflacijo) ter transferi posameznikom in gospodinjstvom (uskladitev z lansko inflacijo) in odhodki za obresti.

Realizacija interventnih ukrepov januar-november 2024

- Za sanacijo posledic poplav je bilo do konca novembra izplačanih 354 mio EUR od predvidenih 540 mio EUR za celotno leto 2024. Letošnja realizacija znaša v povprečju dobrih 30 mio EUR na mesec. Na osnovi zadnje razpoložljive ocene letne realizacije s strani ministrstva za finance naj bi bilo decembra porabljenih še skoraj 190 mio EUR. Največji del letošnje realizacije predstavljajo vzdrževanje vodotokov (110 mio EUR) in subvencije podjetjem (98 mio EUR). Poleg tega je bilo po razpoložljivih podatkih do konca oktobra v Sklad za obnovo vplačanih 225 mio EUR (donacije, dobiček SDH in del, ki izvira iz povišane stopnje davka na dohodek pravnih oseb) od predvidenih 413 mio EUR. Izplačila iz sklada se bodo začela prihodnje leto. Iz vidika virov za sanacijo po poplavah je EK avgusta letos Sloveniji odobrila še 328 mio EUR v okviru Solidarnostnega sklada (poleg decembra lani prejetega predplačila v višini 100 mio EUR).⁵ Na osnovi podatkov MF je bilo do konca novembra s sredstvi Solidarnostnega sklada financiranih 298 mio EUR ukrepov za odpravo posledic lanskih poplav.
- Za odpravo posledic druginje je bilo letos izplačanih 126 mio EUR od predvidenih 151 mio EUR za celo leto. Pretežni del (108 mio EUR) predstavljajo nadomestila dobaviteljem električne energije in plina. Za COVID je bilo letos iz državnega proračuna izplačanih 16 mio EUR od predvidenih 22 mio EUR za celo leto. Pretežni del je bil namenjen za cepiva in cepljenje (10 mio EUR).

³ Slovenija je konec oktobra prejela 258 mio EUR sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost. Na osnovi mesečne realizacije prihodkov od evropskih sredstev sklepamo, da sredstva do konca novembra še niso bila v celoti knjižena med prihodke državnega proračuna.

⁴ Vplačila v proračunske sklade se v državnem proračunu knjižijo kot odhodek v okviru konta 409300 Sredstva proračunskih skladov. Po razpoložljivih podatkih do konca oktobra je medletna rast vplačil v proračunske sklade v prvih desetih mesecih letos preseгла 150 %.

⁵ Po podrobni bilanci državnega proračuna ta sredstva, ki jih je Evropski Parlament potrdil v pričetku oktobra, do konca oktobra še niso bila knjižena med prihodke.

Tabela 1: Državni proračun

v mio EUR, razen, če ni navedeno drugače	jan.-nov.				dec.				2023	2024**	sprememba 2024 na 2023	
	2023	2024	sprememba 2024 na 2023		2023	2024*	sprememba 2024 na 2023					
			%				%				%	
Prihodki	11.609	12.903	1.294	11,1	1.417	1.644	227	16,0	13.026	14.547	1.521	11,7
DDV	4.685	4.870	185	4,0	462	509	47	10,1	5.147	5.379	232	4,5
Trošarine	1.532	1.538	6	0,4	127	121	-6	-5,0	1.659	1.659	0	0,0
Dohodnina	1.503	1.848	345	23,0	213	220	7	3,2	1.716	2.067	352	20,5
DDPO	1.282	1.729	447	34,9	111	136	25	22,3	1.393	1.865	472	33,9
EU sredstva	769	666	-103	-13,4	319	446	127	40,0	1.088	1.112	24	2,2
Nedavčni	644	1.024	380	59,1	85	110	25	28,9	729	1.134	405	55,5
Drugi prihodki	1.195	1.228	33	2,8	100	103	3	3,4	1.294	1.331	37	2,8
Odhodki	12.924	13.299	375	2,9	2.428	2.655	226	9,3	15.352	15.954	602	3,9
Stroški dela skupaj	3.757	3.942	185	4,9	358	528	169	47,3	4.115	4.469	354	8,6
Transferi posam. in gospodinjstvom	1.792	1.807	15	0,8	270	156	-114	-42,2	2.062	1.963	-99	-4,8
Izdatki za blago in storitve	1.322	1.475	153	11,5	297	339	42	14,0	1.619	1.813	194	12,0
Investicije	1.515	1.007	-508	-33,5	688	875	188	27,3	2.203	1.883	-320	-14,5
Tekoči transferi v ZPIZ	1.104	1.411	307	27,8	13	9	-4	-29,5	1.116	1.420	303	27,2
Subvencije	811	556	-255	-31,4	131	69	-61	-47,0	942	626	-316	-33,6
Obresti	669	705	36	5,3	15	113	98	668,7	684	818	134	19,5
Plačila sredstev v Proračun EU	600	572	-28	-4,7	72	95	23	32,4	672	667	-5	-0,7
Drugi odhodki	1.353	1.825	471	34,8	585	471	-115	-19,6	1.939	2.295	356	18,4
Saldo	-1.315	-396	919		-1.012	-1.011	1		-2.327	-1.407	920	

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *implicitno gibanje, da so dosežene projekcije MF. **Ocena realizacije MF (sep.2024).

Tabela 2: Državni proračun (brez interventnih ukrepov)

v mio EUR, razen, če ni navedeno drugače	I-XI 2023				I-XI 2024				I-XI 24/ I-XI 23, v %		I-XI 24/ I-XI 23	
	skupaj	COVID	druginja	poplave brez interv. ukrepov	skupaj	COVID	druginja	poplave* brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov
Prihodki	11.609	...	-190	... 11.799	12.903 12.903	11,1	9,4	1.294	1.104
DDV	4.685	...	-73	... 4.757	4.870 4.870	4,0	2,4	185	113
Trošarine	1.532	...	-69	... 1.601	1.538 1.538	0,4	-3,9	6	-63
Dohodnina	1.503 1.503	1.848 1.848	23,0	23,0	345	345
DDPO	1.282 1.282	1.729 1.729	34,9	34,9	447	447
EU sredstva	769 769	666 666	-13,4	-13,4	-103	-103
Nedavčni	644 644	1.024 1.024	59,1	59,1	380	380
Drugi prihodki	1.195	...	-48	... 1.243	1.228 1.228	2,8	-1,2	33	-15
Odhodki	12.924	261	480	464 11.719	13.299	16	126	354 12.803	2,9	9,3	375	1.084
Stroški dela skupaj	3.757	15	8	0 3.734	3.942	0	...	0 3.941	4,9	5,5	185	207
Tr. posam. in gospodinjstvom	1.792	11	38	43 1.700	1.807	3	0	23 1.781	0,8	4,8	15	81
Izdatki za blago in storitve	1.322	8	3	69 1.242	1.475	4	4	143 1.324	11,5	6,6	153	82
Investicije	1.515	142	...	219 1.154	1.007	1	...	66 940	-33,5	-18,5	-508	-214
Tekoči transferi v ZPIZ	1.104 1.104	1.411 1.411	27,8	27,8	307	307
Subvencije	811	36	428	36 310	556	1	121	113 321	-31,4	3,3	-255	10
Obresti	669 669	705 705	5,3	5,3	36	36
Plačila sredstev v Proračun EU	600 600	572 572	-4,7	-4,7	-28	-28
Drugi odhodki	1.353	49	4	96 1.205	1.825	7	0	9 1.809	34,8	50,2	471	604
Saldo	-1.315	-261	-670	-464 80	-396	-16	-126	-354 100			919	20

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: * brez učinka ukrepov za financiranje sanacije poplav na strani prihodkov (povišana stopnja DDPO, dobiček SDH in donacije) in odhodkov (odvajanja teh prihodkov na Sklad za obnovo). Učinek na saldo je nevtralen, medtem ko imajo navedeni ukrepi vpliv na rasti nekaterih prihodkov in odhodkov v kategoriji "brez interventnih ukrepov".